

จริยธรรมในการทำงานและการบริหารคน

โดยนางสาวสันศนีย์ ทองแถม
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายชำนาญการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรมในการบริหารทรัพยากรมนุษย์
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของหลักจริยธรรมในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมีส่วนทำให้องค์กรประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

สรุปเนื้อหา

"จริยธรรม" แยกออกเป็น จริย + ธรรม ซึ่งคำว่า จริย หมายถึง ความประพฤติหรือกิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมายหลายประการ เช่น คุณความดี, หลักคำสอนของศาสนา, หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น "จริยธรรม" จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า "หลักแห่งความประพฤติ" หรือ "แนวทางของการประพฤติ" หรือ จริยธรรม คือ การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ชอบที่ควร

รัฐธรรมนูญ ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ กำหนด "ค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการ" หรือ "สิ่งที่พึงประพฤติปฏิบัติ" เป็นคุณธรรมประจำใจที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพึงยึดถือเพื่อให้การปฏิบัติงานภาครัฐบังเกิดผลตามแนวทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ มี ๕ ประการ ดังนี้

ที่มา : สำนักงาน กพ. (OCSC Learning Portal) หลักสูตร จริยธรรมในการทำงานและการบริหารคน

๑. การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง คือ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เสียสละ ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ โดยไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใดๆ
๒. ความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ คือ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อประชาชน ต่อผลการปฏิบัติงานขององค์กร
๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ คือ มีวิธีการให้ประชาชนตรวจสอบได้ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในขอบเขตของกฎหมาย

๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม คือบริการด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม และปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการด้วยความมีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อ

๕. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน คือ ทำงานให้เสร็จตามเวลา ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่า

มาตรฐานทางจริยธรรม

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมพุทธศักราช ๒๕๖๒ มีที่มาจากวินัย มีรากฐานมาจากจรรยาบรรณ และค่านิยมสร้างสรรค์ ๕ ประการ โดยการสร้างคุณธรรมของระบบราชการ ผู้บังคับบัญชาต้องมีจริยธรรม และบริหารบุคลากรของหน่วยงานให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเสมอ ในองค์กรเอกชนก็ต้องมีความเป็นมืออาชีพและการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ในการดำเนินงานเช่นกัน

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรมหรือมีหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ซึ่งได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องประพฤติปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรม ตามอย่างน้อย ๗ ประการ ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

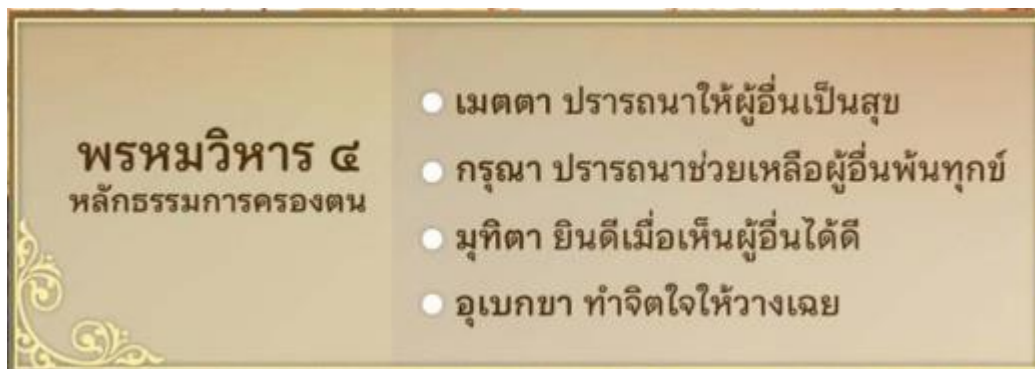
(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกย่อยเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน คือ การกำหนดรายละเอียดของแต่ละข้อของมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการ เช่น รายละเอียดของความซื่อสัตย์ สุจริต ความหมายของการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เป็นต้น

จริยธรรมในการทำงานและบริหารคน

การบริหารคนเป็นภาระหน้าที่ของคนที่เป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องมีคุณธรรม ในเรื่องของการบริหารงานบุคคล และการประพฤติปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดี ได้แก่

พรหมวิหาร ๔ คือ หลักธรรมครองใจ ที่ทำให้คนปฏิบัติในทางประเสริฐทั้งต่อตนเองและผู้อื่น แก่นของพรหมวิหาร ๔ นั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับผู้บริหารหรือหัวหน้างาน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีความสุข

ที่มา : <https://www.thaipbs.or.th/now/infographic/๑๐๓>

สัปปริยธรรม ๗ หมายถึง ธรรมที่ทำให้คนเป็นสัตบุรุษ หรือ เป็นคนดี มีคุณธรรม เป็นคนเก่ง ประกอบด้วย

รู้จักเหตุ (ธัมมัญญตา)	รู้หลักความจริงที่ทำให้เกิดผล
รู้จักผล (อิตถัญญตา)	รู้จักผลที่จะเกิดจากการกระทำ
รู้จักตน (อิตถัญญตา)	รู้ตัวตนและความสามารถ รู้ประพฤติกให้เหมาะสม รู้ที่จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป
รู้จักประมาณ (มิตตัญญตา)	รู้จักความพอดี
รู้จักเวลา (กาลัญญตา)	รู้เวลาเหมาะสม ตรงเวลา เป็นเวลา
รู้จักชุมชน (ปริสัจญตา)	รู้กิริยาที่ควรประพฤติต่อชุมชนนั้น ๆ
รู้จักบุคคล (บุคคลัญญตา)	รู้ความแตกต่างของคนว่าควรคบหรือไม่ จะยกย่องหรือตำหนิอย่างไร

ที่มา : พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต)
พิมพ์ครั้งที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๖

สรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรม คือ การทำในสิ่งที่พึงทำ และการเว้นในสิ่งที่พึงเว้น ในการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานหรือองค์กร จำเป็นจะต้องมีผู้บริหารและพนักงานหรือบุคลากรในหน่วยงานนั้นๆ เพื่อที่จะดำเนินงานในหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีการปฏิบัติต่อบุคลากรในองค์กรของตนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนางานอย่างสูงสุดและงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

ในปฏิบัติงานตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ต้องดำเนินการให้มีความถูกต้อง ยึดตามข้อมูล และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ บริการด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม และปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการด้วยความมีน้ำใจ จะนำ “ค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการ” หรือ “สิ่งที่พึงประพฤติปฏิบัติ” มาเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน และจะให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ในกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักจริยธรรมของข้าราชการ
๒. มีความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักจริยธรรมในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมีส่วนทำให้องค์กรประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน
๓. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม
๔. สามารถนำหลักและวิธีคิดที่ดีไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงาน เพื่อองค์กรต่อไป